

NOHEJBALOVÝ KLUB BANKA
poriada
V. ročník
turnaja amatérskych
3-členných družstiev
V NOHEJBALE
O POHÁR STAROSTU

Turnaj sa uskutoční v priestoroch
školského dvora ZŠ Banka.
Začiatok v sobotu 29.8.2009 o 8.30 hod.
Príhlásiť sa môžu družstvá z Banky na
tel. 0910 834 359 do 28.8.2009.
Zápisné pre 1 družstvo je 5 €.
Občerstvenie: guláš, pivo, alko, nealko.

Kritickým k m

ZNIČENÁ LIPA

Vandalizmus nepozná hranice. Je to neuveriteľné, ale stalo sa to v našej obci. Mladú lipu, ktorú za kostolom v nedeľu v rámci osláv zasadil starosta obce spolu s p. dekanom a farárom, neznámy vandal zlomil. Vôbec mu nevadilo, že svoj čin pácha na posvätnom mieste, že lipa bola posvätená a že vošiel do ohradeného objektu na cudzí pozemok. Nezastavilo ho nič. Určite to bol teda čin úmyselný. Páchatel' ublížil nielen stromu, ale i všetkým občanom obce, dokonca našim predkom - na znak úcty ktorým bola lipa zasadená. Za svoj prečin by si po odhalení zaslúžil primeraný trest.

Redakcia

ZRNKO MÚDROSTI:

Nerob si starosti s tým, čo si o tebe myslia iní. Ti majú dosť starostí s tým, čo si o nich myslíš ty.

Ďalšie číslo Hlásnika

vyjde koncom septembra 2009.

Redakcia

Hlásnik obce Banka – mesačník vydáva Obecný úrad Banka.
 Redakčná rada: Ján Benka, Mgr. Helena Hrdinová, Mgr. Terézia Janečková, Mgr. Sylvia Molnárová, Ing. Michal Rusnák a Dušan Slovák.
 Uzavierka príspevkov vždy 20-teho v mesiaci. E-mail: hlasknik.banka@gmail.com.
 Vyhradzujeme si právo redakčnej úpravy príspevkov !

Od 1.1.2009 do 30.6.2009 v Banke:

SA NARODILI

Tatiana Bauerová, Patrik Margetín, Nikolas Danie Jagues, Sofia Gregorová, Matúš Stolárik, Martin Vetrík, Ema Valigová.

UZAVRELI SOBÁŠ

Michal Kuroпка a Katarína Lovecká, Richard Tomašík a Nina Bombarová, Ing. Stanislav Heriban a Ing. Katarína Stieranková, Ing. Viliam Slávik a Simona Janičková, Ing. Ivana Markechová a Maroš Valovič, Silvia Paulovičová a Tomáš Jelínek, Adriana Antalová a Ján Dendis.

OSLÁVILI ŽIVOTNÉ JUBILEUM

50 rokov

Zdenka Kotulová, Anna Danningerová, Irena Bartovicová, Jarmila Fojtiková, Anna Nebošková, Helena Benková, Mária Stáreková, Zita Pavlovičová, Ing. Viera Krištofiková, Jolana Podobová, Mária Lehutová, Eva Haringová, Ing. Mária Dechetová, Jana Adamkovičová, Alena Al-Mutairiová, Jozef Podolský, Jozef Pecko, Peter Vetrík, Miloš Krajčík, Ing. František Rubint, Ján Hikl.

60 rokov

Eva Dubovská, MUDr. Alena Čárska, Mária Lukáčiková, Helena Julinyová, Marta Mareková, Mgr. Marta Malčovská, Ján Šugár, Pavol Šebo, MUDr. Stanislav Čársky, Ing. Vladimír Hajdučko, Vladimír Vetrík, Jozef Kuril, Marián Sklenár.

70 rokov

Elena Sejtlerová, Elena Knapíková, Emília Hrdinová, Ing. Eva Lipková, Mária Jahodová, Emil Gabriš, Jozef Škodný, Jozef Šebo, Jozef Gašpar, Pavel Julíny.

75 rokov

Anna Šebová, Jolana Chalásová, Robert Chalás, Ing. Jozef Sajtler, Jozef Rybárik.

80 rokov

Mária Toráčová, Klaudia Váhovská, Štefánia Vidová, Jozef Chalás.

85 rokov

Anna Galbavá, Mária Stoláriková.

90 rokov

Rudolf Drahovský.

Srdečne všetkým blahoželáme !

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV

Edita Hanusová, Štefánia Polonská, Anna Samuhelová, Anna Zemanová, Michal Vittek, Eduard Broš, Marta Lúčna, Oľga Vrkočová, Amália Sojková, Judita Zelmanová, Terézia Sigetová, Mária Miklovičová, Ján Halás, Paulína Rusnáková, Jolana Moravčíková, Ladislav Vetrík.

HLÁSNIK

BANKA

ROČNÍK VII.

ČÍSLO 7 - 8

JÚL - AUGUST 2009

NAŠA
FOTOREPORTÁŽ

Z OSLÁV 800. VÝROČIA OBCE BANKA

Z otvorenia výstavy - piatok 17.7.2009

Prípravy na Ahoji v plnom prúde, začalo pršať - sobota 18.7.2009

Zo slávnostného zasadnutia Obecného zastupiteľstva - nedeľa 19.7.2009

Nedeľné oslavy začali pred kostolom...

Životné jubileum je vždy dôvodom na oslavu, na slávnostnú chvíľu, ktorá je zastavením sa, chvíľou na zamyslenie, bilanciou, ale i premýšľaním o budúcnosti.

Výročie obce je vždy sviatkom a dôvodom, aby sme si uvedomili spolupatričnosť k miestu, kde žijeme, k miestu, ktoré sme zdedili a ktoré odkážeme budúcim generáciám.

Oslavy 800. výročia našej obce boli dôkazom toho, že sme spoločne vnímali túto historickú udalosť a že Banka má miesto v našich srdciach.

Oslavy začali už v piatok 17. júla podvečer v sále kultúrneho domu. Starosta obce Ing. Jaroslav Janeček prestrihol pásku a tak slávnostne otvoril výstavu pod názvom: „Tak plyní čas.“ Otvorenia sa zúčastnilo množstvo občanov a vzácných hostí. Návštevníci výstavy mali možnosť vidieť časť z histórie obce a krásne „bananské“ kroje, ktoré do výstavy poskytli naši občania. Okrem toho na jednotlivých paneloch prezentovali svoju činnosť v prospech obce všetky spoločenské a športové organizácie. Žiaci ZŠ vytvorili množstvo zaujímavých prác a projektov o svojej rodnej obci. Veľmi zaujímavé boli tiež literárne práce, poézia a próza, ktoré napísali k významnému výročiu obce nielen deti ZŠ, ale aj niektorí občania. V prácach vyjadrili svoj vrúcny vzťah k svojej rodnej obci. Pastvou pre oči boli aj fotografie amatérskych fotografov o našej obci. Počas troch dní otvorenia výstavy sa premietalo i DVD o obci Banka a predávala sa kniha vydaná k 800. výročiu obce. Výstava mala svoje čaro, pretože odkryla a sprístupnila verejnosti všetko pekné a zaujímavé zo života obce. Prezrelo si ju 562 záujemcov a to nielen naši občania, ale aj ľudia z blízkeho okolia a mnohých kútov Slovenska.

V sobotu 18. júla mali oslavy pokračovať v lokalite AHOJ rôznymi atrakciami, country zábavou a vyvrcholením malo byť zapálenie Vátry zvrchovanosti. Všetko bolo dokonale pripravené a ohlásených bolo viacero hostí. Bohužiaľ búrka a prudký lejak znemožnili organizátorom v tento deň pokračovať v oslavách.

Pokračovanie na druhej strane.

Z vystúpenia Inovčanky na úvod osláv...

Z odovzdávania pamätných a ďakovných listov...

Knieža Stojslav a jeho dar obci...

Zážitkom bolo šermiarske vystúpenie...

O rôzne atrakcie nebola núdza...

Z vystúpenia Bučkovanky a Klubu dôchodcov...

A bola aj zábava i Samo Tomeček...

No nedeľa 19. júla určite chcela dopriať, aby občania obce mohli spoločne oslavovať toto významné výročie a aby úsilie organizátorov nevyšlo nazmar. Nedeľné oslavy sa začali pred Kostolom sv. Martina, kde pred slávnostnou sv. omšou hrala dychová hudba Inovčanka. V pekne vyzdobenom kostole sa zišlo množstvo občanov na slávnostnej sv. omši. Svätú omšu za všetkých žijúcich i zomrelých občanov obce slúžili vdp. dekan J.Vlasák a vdp. farár L. Kuna. Počas sv. omše boli posvätené symboly obce - zástava, erb a insignie obce. Na znak úcty a vďaky k predkom, ktorí svojim konaním napísali históriu obce Banka, zasadil po skončení sv. omše starosta Ing. J. Janeček s vdp. dekanom, vdp. farárom a ostatnými občanmi za kostolom mladú lipu. „Nech rastie, tak ako aj my budeme rásť,“ zaželal za všetkých prítomných vdp. farár Ladislav Kuna.

Popoludní pokračovali oslavy okrúhleho výročia obce na futbalovom ihrisku. O dobrú náladu sa starala dychová hudba Inovčanka. O 14,00 hod sa v spoločenskej miestnosti v budove OTJ uskutočnilo slávnostné zasadnutie OZ. Pri tejto príležitosti boli vyznamenaní na návrh poslancov zaslúžilí občania obce a najstarší občania obce. Za obetavú prácu v prospech obce prevzali z rúk starostu striebornú mincu obce a pamätný list.

Starosta privítal všetkých občanov a predniesol slávnostný príhovor. Zástupca primátora mesta Piešťany Ing. Miština odovzdal starostovi obce ďakovný list a pamätnú mincu mesta. Následne starosta obce odovzdal ďakovné listy desiatkam spoluobčanov, ktorí sa zaslúžili o rozvoj Banky, či už v športe, kultúre, budovaní alebo v duchovnom živote.

Oživením osláv bol aj príchod historickej skupiny veľmoža Stojslava so sprievodom z Nitrianskej Blatnice. Priniesli pozdrav z tejto obce, pozdravili starostu, uctili si ho chlebom a soľou podľa staroslovienskeho zvyku a taktiež priniesli dar - olejomaľbu Kostola sv. Martina.

Sprievodné akcie prilákali na ihrisko veľké množstvo občanov, detí a aj ľudí z blízkeho okolia. Deti neustále okupovali nafukovací hrad. Zaujímavé boli vystúpenia šermiarskej skupiny z Bratislavy. No najväčší záujem bol o vyhladkovú let obrovským balónom, ktorý najskôr pre silný vietor nemohol vzlietnuť. Na svoje si prišli aj milovníci dychovej hudby. Okrem domácej Inovčanky a skupiny Klampárovcov hrala pre zábavu i do tanca aj dychová hudba Bučkovanka. Mládež sa zasa potešila z vystúpenia hudobnej skupiny Sama Tomečka.

Veľkolepý ohňostroj a disco zábava boli vyvrcholením osláv.

Cieľom a poslaním osláv a sprievodných akcií bolo oboznámiť nielen našich občanov a rodákov, ale i širokú verejnosť s najstaršou históriou obce, ale i pozdvihnúť sebavedomie našej obce a upevniť spolupatričnosť našich občanov a rodákov.

Foto: D.Slovák a M.Chamrazová

-tj-

13. Obec Banka v 14. stor.

Po vymretí dynastie Arpádovcov sa uhorským kráľom stal Karol Róbert z dynastie Anjouovcov, ktorý pod menom Karol I. vládol v Uhorsku v rokoch 1301 – 1348. Počas jeho panovania okrem strieborných grošov sa v Kremnici začali raziť zlaté dukáty. Ďalším uhorským kráľom bol jeho syn Ľudovít I., vládol v rokoch 1348 – 1382. Od roku 1387 bol uhorským kráľom Žigmund Luxemburský, syn cisára a českého kráľa Karola IV.

Uhorskému kráľovi Karolovi I. sa nechceli podvoliť dvaja veľmoži. Na východnom Slovensku to bol Omodej Aba. V roku 1312 v bitke pri Rozhanovciach však kráľ Omodejovcov porazil. Na západnom Slovensku kráľovi odoprel poslušnosť Matúš Čák Trenčiansky, ktorý až do svojej smrti v roku 1321 vládol samostatne na svojom území. Matúš Čák sa zmocnil aj nového hradu Tematín a starého hradu Bana.

V 14. stor. začali vznikať a rozvíjať sa ďalšie slovenské mestá. Viacerým z nich udelil kráľ rôzne mestské privilégia, napr. právo slobodnej voľby richtára, právo trhu, mil'ové právo, právo meča i ďalšie výsady. A ako žili obyčajní ľudia? Na dedinách žilo poddanské obyvateľstvo. Už to neboli slobodní ľudia, ktorí podliehali iba kráľovi. Teraz už museli pracovať pre svojho zemepána, stali sa jeho poddanými a prišli o svoje doterajšie

práva a slobody.

V 14. stor. nastal pokrok v poľnohospodárstve. Namiesto radla sa začal používať ťažší pluh. Ako ťažné zvieratá sa používali voľy, ktoré boli pokojnejšie než kone. Do základného vybavenia dedinského domu patrila pec, v ktorej sa piekol voňavý chlieb.

HISTÓRIA BANKY

V stredoveku platilo učenie o trojakom ľude – prvú skupinu tvorili tí, čo vládli (kráľ a šľachta), druhú skupinu tí, čo sa modlili (kňazi a mnísi) a tretiu, najpočetnejšiu tvorili tí, čo pracovali (roľníci, remeselníci).

V 14. stor. sa hrad Bana v starých listinách nespomína, uvádza sa už iba **dedina Banka**. V tom období sa nazývala **Bana, Baňa** (maďarsky Banya) alebo **Malá Bana**.

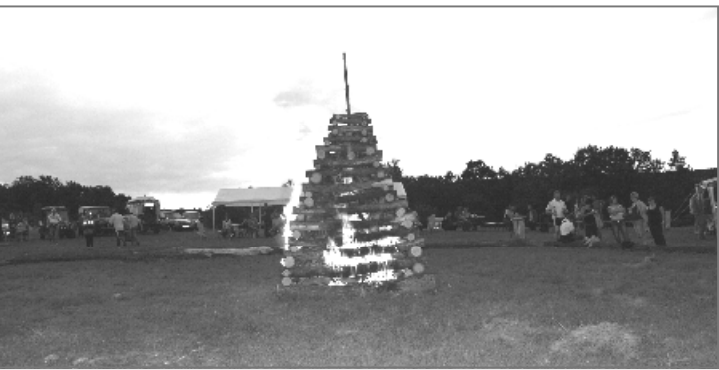
V roku 1348 kráľ Ľudovít I. daroval Tematínske panstvo grófm rodU Ujlakyovcov. Súčasťou tohto panstva bola aj Banka. Pod hrad Tematín vtedy patrili poddanské dediny Piešťany, Horná Streda, Bana (Banka), Moravany, Ducové, Modrovka, Modrová, Lehota (Stará Lehota), Lúka, Hôrka, Hrádok a Mošovce. Z toho teda vyplýva, že obyvatelia Banky už neboli slobodnými ľuďmi, ktorí predtým podliehali iba kráľovi, v mene ktorého spravoval tento región župan hradu Bana. Obyvatelia sa stali

poddanými zemepána hradu Tematín. Slobodnými ostali iba zemaní, ktorým ako nižšej šľachte udelil kráľ pozemky v Banke a jej okolí. Išlo o potomkov bývalých rytierov hradu Bana.

V 14. stor. bol na Banke Kostol sv. Martina, pri ktorom bola malá, samostatná fara. V roku 1335 bol tunajším farárom Benedikt, ktorý vtedy zaplatil za svojich farníkov 3 groše cirkevným hodnostárom. Z toho vyplýva, že na Banke v tom čase žilo cca 70 poddanských obyvateľov. O existencii fary na Banke svedčí aj záznam z vizitácií ostrihomskeho arcibiskupa Jána Kanizsaya koncom 14. stor.

Dedina Banka bola v tom období neveľká, domy sa nachádzali iba na Starej Banke v okolí kostola a pozdĺž Vápenického (Bananského) potoka. Cez Banku tiež prechádzali stredoveké cesty. V listine z roku 1395 sa vymedzili hranice chotárov medzi Bankou, Moravanmi a Radošinou. V nej sa spomína úvozová cesta smerom na vrch Havran. Táto cesta viedla popri Vápenickom potoku, cez Ahoj a cez les na Havran. V súčasnosti ide na Havran a do Radošiny iná cesta. Do dnešných čias sa zachovala aj stará úvozová cesta z Banky do Ratnoviec, ktorá viedla cez Bananský vršok. Súčasná cesta do Ratnoviec a Hlohovca vedie popod Bananský vršok, v minulosti sa nepoužívala, lebo bola nebezpečná.

Ing. Alexander Murín

Vatra nad obcou predsa zahorela

Pre nepriaznivé počasie v sobotu 18. 7. nebola zapálená ani Vatra zvrchovanosti. Preto sa organizátori rozhodli už pripravenú vatru zapáliť o týždeň neskôr. A tak v piatok podvečer 24.7. sa na Ahoji zišlo množstvo občanov, detí a mládeže. O občerstvenie, hudbu a atrakcie na kolobežkách bolo postarané. Neskôr za prítomnosti starostu obce bola zapálená už týždeň pripravená vatra. Vatra zvrchovanosti zahorela na znak úcty všetkých našich občanov k novodobým dejinám slovenského národa. Občania sa teda opäť stretli, porozprávali a zabavili. Škoda, že poľnočný dážď ukončil túto peknú akciu.

-tj-

POĎAKOVANIE

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som sa v mena svojom i Vašom poďakoval všetkým, ktorí prispeli k organizovaniu osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci Banka, ktoré sa uskutočnili 17.-19.07.2009. Ďakujem občanom, ktorí zapožičali kroje na výstavu v kultúrnom dome, ďakujem všetkým spoločenským organizáciám, športovcom, žiakom ZŠ, členom redakčnej rady Hlásnika a všetkým, ktorí sa spolupodieľali na zrealizovaní výstavy „Tak plyní čas“. Ďakujem poslancom, sponzorom osláv, menovite majiteľovi hotela Patrícia p. Jánovi Klimekovi, Ing. Milanovi Čulenovi, Júliusovi Šebovi, Jaroslavovi Šamuhelovi, Vlastimilovi Klesňákovi, Ing. Jánovi Mitošinkovi, Petrovi Hubinákovi, Ing. Františkovi Rubintovi, dychovej hudbe Inovčanka, p.dekanovi Vlasákovi, p. farárovi Kunovi a všetkým obetavým občanom, ktorí prispeli k úspešnému priebehu osláv obce.

Ing. Jaroslav Janeček